

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до звіту керівника підприємства про виконання показників
ефективності використання державного майна і прибутку, а також майнового стану
підприємства ДП «Кривбасшахтозакриття», за 1 півріччя 2026 року

I. Показники ефективності використання державного майна і прибутку

1. Чистий прибуток

За рахунок примусового списання ГУ ДПС коштів отриманих від господарської діяльності в рахунок погашення боргу з податку на землю, всього в сумі 1963 тис. грн., за робочими проєктами ліквідації шахт Гігант (1657 тис. грн.) та Першотравнева (306 тис. грн.), який виник виключно внаслідок відсутності протягом 2015 – 2026 років фінансування за бюджетною програмою «Реструктуризація підприємств з підземного видобутку залізної руди Кривбасу» на сплату податку на землю за робочими проєктами ліквідації, як наслідок, відбулось збільшення витрат та зменшення чистого фінансового результату проти плану. План 4410 тис. грн., факт 3227 тис. грн.

Враховуючи викладене, за 1 півріччя 2026 року чистий фінансовий результат, у тому числі прибуток, становить 2676 тис. грн., проти планових показників 3616 тис. грн.

Усвідомлюючи всі наслідки та обставини, які склались в нашій країні, ДП «КШЗ» докладе всіх зусиль спрямованих на ефективне здійснення фінансово-господарської діяльності у 3 – 4 кварталі 2026 року, та досягнення цілей діяльності ДП «КШЗ» визначених у листі очікувань власника на 2026 рік і фінансовому плані на 2026 рік.

2. Інвестиції у розвиток виробничої сфери

Капітальні інвестиції

Капітальні інвестиції на 1 півріччя 2026 року заплановано в сумі 544 тис. грн., фактично надійшло капітальних інвестицій в сумі 302 тис. грн.

Капітальні інвестиції розподіляються на капітальне будівництво, капітальний ремонт та придбання, а саме:

- *передбачене капітальне будівництво:*

Роботи капітального характеру за робочим проєктом «Ліквідація шахти «Гігант» затверджений наказом Мінпромполітики України від 08.06.2001 № 238: будівництво ставків - відстійників з підвідними та відвідними трубопроводами план 20 тис. грн., факт 49 тис. грн. Відхилення відбулось внаслідок збільшення витрат з електроенергії спожитої на утримання об'єкта будівництва;

- *придбання основних засобів:*

Відновлення основних засобів, шляхом придбання.

Протягом 1 півріччя 2026 року відсутні планові та фактичні витрати на придбання основних засобів;

- *придбання інших необоротних матеріальних активів:*

З метою поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, згідно Закону про охорону праці, введеного в дію Постановою Верховної Ради України від 14.10.92 №

2695-ХІІ, визначені в колективному договорі ДП «КШЗ», та на виконання п. 1, 2, 5 Переліку заходів та засобів з охорони праці затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.06.2003 № 994, протягом звітного періоду придбані інші необоротні матеріальні активи (Малоцінні необоротні матеріальні активи) на загальну суму 253 тис. грн., планові показники 322 тис. грн. Відхилення виникли виключно в зв'язку із суттєвими обставинами, незалежних від ДП «КШЗ», які вплинули на спроможність замовників послуг ДП «КШЗ» з акумуляції, транзиту та скиду шахтної води, належним чином виконувати свої зобов'язання, як наслідок, відсутність фінансової можливості ДП «КШЗ» на сплату зобов'язань протягом звітного періоду;

- *капітальний ремонт:*

ДП «КШЗ» запланувало у другому кварталі 2026 року провести ремонтні роботи плавучої насосної станції №1 на понтонах з напірним плавучим, похилим та відвідним трубопроводами на ставку-накопичувачу зворотних вод балки Свистунова інв.№10 (ремонт робочої площадки та понтонів), кошторисна вартість 202 тис. грн., але у зв'язку з важким фінансовим станом підприємства, ремонтні роботи перенесені на друге півріччя 2026 року. Графік виконання ремонтних робіт погоджено з замовниками послуг з акумуляції, транзиту та скиду шахтної води

Джерелом інвестиційних забезпечень щодо капітального будівництва є – кошти бюджету за бюджетною програмою «Реструктуризація підприємств з підземного видобутку залізної руди Кривбасу» на виконання робіт по відселенню мешканців селища Карнаватка із зони зсуву земної поверхні, рекультивація територій, кар'єрів, відвалів та зони зсуву земної поверхні, будівництво ставків, ліквідаційні роботи, проектні роботи. Проте, внаслідок відсутності фінансування за бюджетною програмою, як з державного так і обласного бюджетів з 01.01.2015 року по теперішній час, вказані роботи виконуються за власні кошти підприємства.

Джерелами інвестиційних забезпечень з придбання та капітального ремонту основних засобів, придбання (створення) нематеріальних активів та придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів – є власні кошти підприємства, отримані від гірничорудних підприємств Криворізького басейну учасників локалізації високо мінералізованої шахтної води, що спрямовуються на поліпшення матеріально-технічної бази та стану гідротехнічних споруд задіяних в процесі локалізації.

Приріст оборотних активів

Фактична загальна вартість оборотних активів на початок 2026 року становить 86588 тис. грн., на 01.04.2026 року 98660 тис. грн.

Відповідно, приріст оборотних активів підприємства становить за 1 квартал 2026 року 12072 тис. грн., планові показники на 2026 рік -335 тис. грн.

3. Сплата податків, зборів і платежів до бюджетів

Сплата податків, зборів та інших обов'язкових платежів підприємства усього на користь держави в звітному періоді планувалось здійснити в сумі 16621 тис. грн., фактично виплат на користь держави 18572 тис. грн., виконання 112%, у тому числі:

1. Сплата податків та зборів до Державного бюджету України усього за планом становить 10858 тис. грн., факт 8405 тис. грн., відхилення відбулися за рахунок наступного:

1. Податок на прибуток – фактично сплачено 811 тис. грн., планові показники 663 тис. грн., відхилення відбулись за рахунок сплати авансових платежів зі сплати частини чистого прибутку;
2. Податок на додану вартість – фактично сплачено 2643 тис. грн., планові показники 5650 тис. грн., відхилення виникли внаслідок фактично задекларованого податкового кредиту та зобов'язань в СЕА ПДВ згідно ПКУ від 02.12.10 №2755-VI, та в зв'язку із

суттєвими обставинами, які вплинули на спроможність замовників послуг ДП «КШЗ» належним чином виконувати свої зобов'язання;

3. Податок на доходи фізичних осіб (25% державний бюджет) – фактично сплачено 645 тис. грн., планові показники 568 тис. грн., відхилення зі сплати відбулись за рахунок проведених фактичних виплат з оплати праці з урахуванням сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів пов'язаних з оплатою праці;
4. Військовий збір – фактично сплачено 716 тис. грн., планові показники 631 тис. грн., відхилення зі сплати відбулись за рахунок проведених фактичних виплат з оплати праці з урахуванням сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів пов'язаних з оплатою праці;
5. Відрахування частини чистого прибутку державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями – фактично сплачено 3590 тис. грн., планові показники 3346 тис. грн., відхилення відбулись за рахунок погашення в повному обсязі, протягом звітного періоду, поточної заборгованості на 01.01.2026 року в сумі 2492 тис. грн., на 01.04.2026 року 1096 тис. грн., та авансового платежу за 2 квартал 2026 року в сумі 2 тис. грн.

II. Сплата податків та зборів до місцевих бюджетів усього за планом становить 3303 тис. грн., факт 7066 тис. грн., відхилення відбулися за рахунок наступного:

1. Податок на доходи фізичних осіб (75% місцевий бюджет) – фактично сплачено 1936 тис. грн., планові показники 1703 тис. грн., відхилення зі сплати відбулись за рахунок проведених фактичних виплат з оплати праці з урахуванням сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів пов'язаних з оплатою праці;
2. Податок на землю – фактично сплачено 5130 тис. грн., планові показники 1600 тис. грн., відхилення виникли в зв'язку зі сплатою податку на землю з урахуванням показників нормативної грошової оцінки – НГО, та із примусовим списанням ГУ ДПС, коштів з поточного рахунку підприємства, в рахунок погашення боргу з податку на землю, який виник виключно внаслідок відсутності протягом 2015 – 2026 років фінансування за бюджетною програмою «Реструктуризація підприємств з підземного видобутку залізної руди Кривбасу» на сплату ДП «КШЗ» податку на землю за робочими проектами ліквідації.

III. Інші податки, збори та платежі на користь держави усього за планом становить 2460 тис. грн., факт 3101 тис. грн., відхилення відбулися за рахунок наступного:

1. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування – фактично сплачено 3101 тис. грн., план 2460 тис. грн., відхилення зі сплати відбулись за рахунок проведених фактичних виплат з оплати праці з урахуванням сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів пов'язаних з оплатою праці.

II. Показники майнового стану підприємства

4. Необоротні активи

Загальна вартість необоротних активів за планом на 2026 рік становить 61154 тис. грн., фактичне виконання станом на 01.07.2026 року становить 62037 тис. грн.

Зміни вартості необоротних активів відбулись за рахунок наступного:

- 1) основні фонди (залишкова вартість) за планом 5963 тис. грн., фактичне виконання на 01.07.2026 року 6811 тис. грн. Відхилення виникли за рахунок руху ОЗ та МНМА (придбання, списання та нарахування зносу);
- 2) незавершене будівництво за планом 54883 тис. грн., фактичне виконання на 01.07.2026 року 54918 тис. грн. Відхилення відбулось внаслідок відображених витрат з електроенергії спожитої на утримання об'єкта будівництва за робочим проектом «Ліквідація шахти «Гігант», затверджений наказом Мінпромполітики України від

08.06.2001 № 238: будівництво ставків - відстійників з підвідними та відвідними трубопроводами;

- 3) нематеріальні активи за планом 308 тис. грн., фактична вартість нематеріальних активів станом на 01.07.2026 року 308 тис. грн., протягом 1 півріччя 2026 року змін не відбувалось.

5. Оборотні активи

Загальна вартість оборотних активів за планом на 2026 рік становить 18238 тис. грн., фактичне виконання станом на 01.07.2026 року становить 106942 тис. грн.

Зміни вартості оборотних активів за звітний період відбулись за рахунок наступного:

- 1) зменшення залишків виробничих запасів сталося внаслідок придбання виробничих запасів протягом 2025 року, використання яких передбачено згідно виробничої регламентної програми 2026 року;
- 2) станом на 01.01.2026 року дебіторська заборгованість по підприємству становить 40979 тис. грн., на 31.03.2026 року 51365 тис. грн., на 30.06.2026 року 57388 тис. грн. У зв'язку з військовою агресією РФ у замовників послуг ДП «КШЗ» були порушені традиційні логістичні ланцюги зі збуту продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках, а також виникли інші суттєві обставини, які вплинули на спроможність замовників послуг ДП «КШЗ» належним чином виконувати свої зобов'язання. Більш того, основний замовник послуг АТ «Кривбасзалізрудком» ЄДРПОУ 00191307 (52 % основних послуг ДП «КШЗ») зупинив свою виробничу діяльність, персонал переведений в простій, розрахунки за отримані послуги не проводяться. Загальна сума заборгованості АТ «Кривбасзалізрудком» перед ДП «КШЗ» станом на 30.06.2026 року становить 49218293,01 грн. (2024 рік – 6690433,76 грн, 2025 рік – 24853858,14 грн, січень-червень 2026 року – 17674001,11 грн). Ухвалою від 09.06.2025 Господарський суд Дніпропетровської області відкрив провадження у справі № 904/2684/25 про визнання банкрутом АТ «Кривбасзалізрудком» та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів. 14.07.2025 ухвалою Господарського суду Дніпропетровської області прийнято заяву ДП «КШЗ» до боржника АТ «Кривбасзалізрудком» про визнання грошових вимог у справі № 904/2684/25 про банкрутство. Ухвалою від 15.10.2025 Господарський суд Дніпропетровської області визнано грошові вимоги ДП «КШЗ» до АТ «КЗРК», в повному обсязі основний борг у розмірі 15079018.63 грн. (за період з липня 2024 по квітень 2025).

Ставок-накопичувач зворотних (шахтних) вод, який перебуває у господарському віданні ДП «КШЗ», є єдиною технологічною водоймою у Криворізькому районі Дніпропетровської області та відповідно до технічного проекту призначений для тимчасової акумуляції надлишків шахтних вод гірничорудних підприємств Кривбасу у вегетаційний період, а осінньо-зимовий період (міжвегетаційний період) відведення надлишків зворотних (шахтних) вод зі ставка-накопичувача здійснюється згідно з індивідуальним регламентом скиду, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України. В ставок-накопичувач постійно, цілодобово, не залежно чи здійснює АТ «Кривбасзалізрудком» господарську діяльність чи ні, надходять шахтні води по трубопроводу в ставок-накопичувач, технічно зупинити прийняття шахтної води не має можливості, іншої альтернативи по акумуляції шахтної води не існує. У разі відмови ДП «КШЗ» надавати послуги АТ «Кривбасзалізрудком» (ЄДРПОУ 00191307) створюються умови для виникнення низки некерованих техногенних катастроф, пов'язаних з зупинкою і затопленням діючих шахт, підземного простору, покладів залізних руд, з регіональним підняттям рівня високомінералізованих підземних вод, забрудненням верхніх водоносних горизонтів і поверхневих водоймищ.

З вищевказаних обставин і зрозумілих причин, у ДП «КШЗ» виникли непогашені зобов'язання в загальній сумі 28262565,66 грн. перед кредиторами за роботи і послуги, та сплаті ПДВ. Як наслідок, постановами Саксаганського відділу державної виконавчої служби у місті Кривому Розі Криворізького району Дніпропетровської області Дніпропетровського міжрегіонального управління Міністерства юстиції України відкрито виконавче провадження № 80476839 від 12.03.2026 та № 80508453 від 16.03.2026 на загальну суму стягнення 5539924,19 грн на виконання судового рішення у справі № 904/212/25 на користь КП «Кривбасводоканал», накладено арешт на кошти та майно ДП «КШЗ», що призведе не тільки під зрив, а взагалі унеможливило проведення скиду у 2026-2027 роках в зв'язку із повною зупинкою діяльності ДП «КШЗ».

Крім того, у провадженні Господарського суду Дніпропетровської області перебуває справа № 94/6945/25 за позовом КП «Кривбасводоканал» до ДП «КШЗ» про стягнення заборгованості за період березень-грудень 2025 на загальну суму 9190425.21 грн., ухвалою від 31.03.2026 призначено судову експертизу щодо обсягів послуг, відповідно, провадження зупинено.

Також, відповідно вимог Порядку ведення ЄРПН, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2010 № 1246, при наданні послуг замовнику ДП «КШЗ» зобов'язано скласти податкову накладну в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації, та зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних у термін встановлений п.201.1 ст.201 Податкового кодексу України. Внаслідок відсутності оплати за надані ДП «КШЗ» послуги АТ «КЗРК» в період з липня 2024 року по сьогоднішній день (дебіторська заборгованість станом на 30.06.2026 становить 49218293,01 грн, у тому числі ПДВ 8203048,84 грн) у ДП «КШЗ» відсутня можливість зареєструвати податкові зобов'язання з ПДВ за січень-червень 2026 року, як наслідок, інші замовники послуг відмовляються від сплати в розмірі суми ПДВ (податкових зобов'язань з ПДВ ДП «КШЗ»).

ДП «КШЗ» є єдиним виконавцем послуг у Дніпропетровській області з акумуляції, транзиту та скиду шахтної води, відповідно, з метою запобігання виникнення низки некерованих техногенних катастроф, пов'язаних з зупинкою і затопленням діючих шахт, підземного простору, покладів залізних руд, з регіональним підняттям рівня високомінералізованих підземних вод, забрудненням верхніх водоносних горизонтів і поверхневих водоймищ, з масштабними зсувами порушених порід та земної поверхні, для вирішення питання щодо стягнення заборгованості замовників послуг у досудовому порядку, ДП «КШЗ» листом від 13.04.2026 №253/01-03 звернулось до Дніпропетровської обласної військової адміністрації, Криворізької районної військової адміністрації та Виконавчого комітету Криворізької міської ради, як наслідок, відповідно до доручення Прем'єр-міністра України від 05.05.2026 №16438/0/1-26 зазначене питання, на сьогодні, перебуває на розгляді та контролі Кабінету міністрів України, Міністерства економіки та довкілля України, Фонду державного майна України, Дніпропетровської обласної військової адміністрації, Криворізької районної військової адміністрації та Виконавчого комітету Криворізької міської ради.

Враховуючи викладене, прострочена дебіторська заборгованість станом на 01.01.2026 року становила 20712 тис. грн., на 30.06.2026 року становить 50637 тис. грн., яка виникла виключно внаслідок несплати замовником послуг по акумуляції шахтної води АТ «Кривбасзалізрудком» ЄДРПОУ 00191307;

- 3) обсяг грошових коштів та їх еквівалентів за планом 850 тис. грн., факт 155 тис. грн., зменшення залишку грошових коштів в національній валюті відбулося за рахунок спрямування грошових коштів в звітному періоді на виконання виробничої регламентної програми підприємства, по зарплатному проєкту на транзитному-поточному рахунку, та електронному рахунку в СЕА ПДВ;

- 4) збільшення інших оборотних активів сталося за рахунок відображення протягом звіт-ного періоду: 1. Податкового кредиту ПДВ підприємств –постачальників, який станом на 01.01.2026 року 1423 тис. грн., на 31.03.2026 року 2857 тис. грн., на 30.06.2026 року 3368 тис. грн.; 2. Відображенням у складі інших оборотних активів не погашених поточних витрат за робочими проектами ліквідації, до вирішення питання щодо відновлення фінансування за бюджетною програмою з обласного бюджету «Реструктуризація підприємств з підземного видобутку залізної руди Кривбасу», станом на 01.01.2026 року становили 42971 тис. грн., на 31.03.2026 року 43001 тис. грн., на 30.06.2026 року 45083 тис. грн.

6. Кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість підприємства за планом становить 7355 тис. грн., фактичне виконання на 01.01.2026 року 77674 тис. грн., на 31.03.2026 року 89219 тис. грн., на 30.06.2026 року 96782 тис. грн. Відхилення виникли в зв'язку із суттєвими обставинами, незалежних від ДП «КШЗ», які вплинули на спроможність замовників послуг ДП «КШЗ» з акумуляції, транзити та скиду шахтної води, належним чином виконувати свої зобов'язання, відповідно, відсутність фінансової можливості ДП «КШЗ» на сплату зобов'язань (пояснення в пункті 2 розділу 5 цієї пояснювальної записки).

Відсутність фінансування з обласного бюджету впродовж 2015 – 2026 років за бюджетною програмою «Реструктуризація підприємств з підземного видобутку залізної руди», згідно затверджених робочих проектів ліквідації, призводить до збільшення зобов'язань підприємства перед бюджетом, постачальниками та підрядниками, при цьому, податковими органами здійснюється примусове списання коштів з рахунку ДП «КШЗ» в рахунок погашення боргу з податку на землю, виключно за робочими проектами ліквідації, відповідно, кошти виробничої діяльності, отримані від Замовників послуг ДП «КШЗ», спрямовуються не в повному обсязі на сплату зобов'язань перед постачальниками та підрядниками.

Як наслідок, станом на 30.06.2026 року відбулось збільшення кредиторської заборгованості, у тому числі:

1. Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги за звітний період збільшилася на 13356 тис. грн.;

2. Поточна кредиторська заборгованість по розрахункам з бюджетом збільшилися на 6776 тис. грн.;

3. Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування (ЄСВ 22% та 8,41%) зменшена на 339 тис. грн.;

4. Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці зменшена на 676 тис. грн. Заборгованість на 30.06.2026 року 821 тис. грн. є поточною за червень 2026 року, погашена в термін згідно чинного законодавства. Розрахунки по оплаті праці протягом звітного періоду здійснювались своєчасно, відповідно до умов колективного договору;

5. Інші поточні зобов'язання (утримання із заробітної платні – профвнески, виконавчі витрати) зменшено на 9 тис. грн. Заборгованість на 30.06.2026 року 16 тис. грн. є поточною за червень 2026 року, погашена в термін згідно чинного законодавства.

Згідно Указу Президента України від 24 лютого 2022 року №64 «Про введення воєнного стану в Україні» з 24 лютого 2022 року по всій Україні введено воєнний стан. Наша країна у стані війни. Усвідомлюючи всі наслідки та обставини, які склались в нашій країні, ДП «КШЗ» докладі всіх зусиль спрямованих на ефективне здійснення фінансово-господарської діяльності в подальшому.

**Директор
ДП «Кривбасшахтозакриття»**

Віталій БЄЛІК